

Hvilke Principper bør være de ledende ved den foreslaaede Ordning?

Af alle Vanskeligheder, der skal overvindes i saa Henseende, ligger — som saa ofte tidligere anført — den største Vanskelighed deri, at det er umuligt for den lille Købmand eller Haandværker at skaffe en nogenlunde Sikkerhed som Garanti for det Forskud, der ydes dem.

Hverken Prioritering eller Pantsætning af Papirer eller Værdier staar til deres Raadighed, grundet paa deres beskedne økonomiske Forhold. Som oftest vil de ikke engang kunne stille Kaution. De ejer ingen Veksler til Diskontering, da Regulering finder Sted ifølge Regning, ofte efter lang Tids Forløb. De af den højtærede M. Franck foreslaaede Ændringer, nemlig en lovfæstet Sikkerhedsstillelse i Varelageret og Endossering af Fakturaer vil forbedre dette saare kritiske Forhold. Men vil det virkelige Middel til at raade Bod paa denne Tilstand ikke være at søge andetsteds, og bestaar det ikke i at basere den mindre Kreditgivning paa Forenings- og Sammenslutnings-Princippet og paa det gensidige Ansvar mellem de Interesserede? Denne Fremgangsmaade har udvist glimrende Resultater paa Landbrugskreditens Omraade. Hvorfor ikke benytte den samme Fremgangsmaade overfor Haandværkere og Smaahandlende? Men for at lede dem ind paa denne Vej, kræves der jo sikkert et stort Propaganda- og Opdragelses-Arbejde. Man vil faa at kæmpe med den beklagelige Tendens til Individualisme, der har sit Udspring i en altfor skarp Konkurrence og i de vanskeligere Forhold, hvorunder de Interesserede maa drive deres Erhverv. Man maa paa den anden Side gøre sig klart, at en Overførsel af Raiffeisens Principper paa Kreditens Omraade i Byerne, og at navnlig en Overførsel af Begrebet »ubegrænset Ansvar« næppe vilde være gennemførlig, idet Frygten for de altfor store Forpligtelser, som det vilde kunne medføre, snarere vilde faa de Interesserede til at vende enhver Sammenslutning Ryggen. At Princippet i den gensidige Kredit i sig selv er udmærket, er udenfor enhver Tvivl, og man maa haabe, at man ved med Klogskab og Skarpsindighed at afpasse den efter de særlige Forhold, der knytter sig til den mindre Kredit i Byerne, vil kunne opnaa et stort socialt Gode. Til Opnaaelse af et gunstigt Resultat, synes to Betingelser at være paakrævet, nemlig: ikke at henfalde til uoverlagte Handlinger eller til Forsøg uden Maal eller Med, men at lade hele denne Virksomhed komme ind under en samlet, gennemtænkt og videnskabelig Organisations Rammer; desuden maa der kunde regnes med Støtte i stor Stil fra det Offentlige.

Man skulde herefter mene, at alle Andels-Kreditforeninger, hvis Formaal var det tredobbelte, nemlig:

- 1) at give deres Kunder Forskud,
- 2) at diskontere disses Veksler eller Forskrivninger og
- 3) at modtage Depoter mod Rente,

kunde blive anerkendt. Deres Reguleringer skulde behørig godkendes af »Institut National«. (§§ 3 og 4).

En streng Gennemførelse i Praksis af M. Lambrechts Grundsætning — M. Lambrechts har udgivet flere interessante Afhandlinger om Kreditspørgsmaalet — udelukker eller saa godt som udelukker Tanken om Berigelse; Grundsætningen lyder saaledes: »yde Laantageren den fornødne Kredit til »Indkøbspris«¹⁾.

De smaa Handlendes og Industridrivendes Hovedfordring gaar i Virkeligheden ud paa at opnaa Kredit paa billigste Vilkaar.

¹⁾ De belgiske Folkebankers Bestyrelsesformænds Møde den 19. Juli 1907. Se: „Bulletin de l'Office des Classes Moyennes“, den 15. Oktober 1907.